

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L4@regeringskansliet.se

Remissyttrande över Utredningen om utlänningsärenden med säkerhetsaspekter (SOU 2020:16)

Justitiedepartementets dnr Ju2020/01303/L4

Svea hovrätt har beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet angående ett effektivare regelverk för utlänningsärenden med säkerhetsaspekter. Hovrätten vill inledningsvis framhålla att det är ett förtjänstfullt och gediget utredningsarbete som ligger till grund för utredningens förslag. Hovrätten har granskat betänkandet utifrån de utgångspunkter som hovrätten främst har att beakta. Hovrätten instämmer i utredningens analys om vilka förändringar som bör genomföras avseende tvångsmedel. Hovrätten har uppmärksammat några frågeställningar relaterade till lagtexten i förslaget till lag om särskild kontroll av vissa utlänningsärenden. I övrigt har hovrätten inte någon erinran mot de förslag som har presenterats.

Hovrätten ställer sig tveksam till den föreslagna ändringen från ”brott” till ”gärning” i avgränsningen av lagens tillämpningsområde i 1 kap. 1 §. Enligt utredningen (s. 221) är avsikten att regleringen ska bli mer heltäckande och även omfatta t.ex. barn som begår brottsliga gärningar men som inte kan straffas för dessa på grund av att de inte uppnått straffmyndighetsåldern. Av 1 kap. 1, 2 och 6 §§ brottsbalken följer emellertid att en straffbelagd gärning utgör brott även om den begås av någon som inte är straffmyndig, förutsatt att den begås uppsåtligt. Den föreslagna formuleringen skapar därför oklarhet i vad som avses och skulle kunna uppfattas så att den syftar till att omfatta samtliga straffbelagda gärningar enligt terroristbrottslagen oberoende av om uppsåt föreligger. En sådan tolkning skulle öppna för en mycket vid tillämpning och kan knappast vara avsedd. Eftersom det handlar om framtida brottslighet torde det tvärt om vara just uppsåtet (tillsammans med förmågan) att begå vissa typer av straffbelagda gärningar som ska vara föremål för prövning i förhållande till beviskravet ”kan antas”. Då ”brott” är ett tydligare begrepp och dessutom används i 5 kap. 10 § i den föreslagna lagen förordar hovrätten det uttrycket även i 1 kap. 1 §.

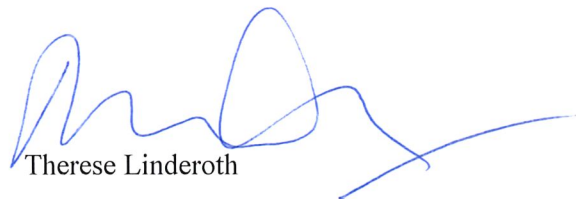
Lagtexten i 2 kap. 1 § anger rekvisit som framgår av den regel som den hänvisar till, 1 kap. 1 §. Enligt hovrättens mening kan konstruktionen leda till missuppfattningar då det framstår som om båda reglerna innehåller beviskrav och 2 kap. 1 § upprepar den andra paragrafens lagtext, men endast till en del. Hovrätten föredrar en enklare konstruktion för lagtexten i 2 kap. 1 §, som exempelvis ”En sådan utlänning som avses i 1 kap. 1 § får utvisas ur Sverige”.

Utformningen av regeln i 2 kap. 3 § bör ses över i anledning av instansordningen och myndigheternas olika roller. I begreppet ”anser” ligger enligt hovrättens mening en betydelse av att myndigheten redan har tagit ställning i sak. Hovrätten förordar därför en skrivning liknande ”Om Polismyndigheten eller Migrationsverket uppmärksammar omständigheter som kan föranleda utvisning enligt 1 § ska myndigheten skyndsamt anmäla det till Säkerhetspolisen”.

I handläggningen av detta ärende har deltagit hovrättspresidenten Anders Perklev, hovrättslagmannen Ragnar Palmkvist och hovrättsrådet Therese Linderoth, föredragande.

Anders Perklev

Therese Linderoth